

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Katedra financí

Osobní finance Spoření

Ing. Gabriela Oškrdalová

e-mail: oskrdalo@econ.muni.cz

Tento studijní materiál byl vytvořen jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.2.00/15.0189.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Spoření

- vklady a jejich klasifikace
- běžné vklady
- úsporné vklady
- termínované vklady
- stavební spoření
- penzijní připojištění

Vklady a jejich klasifikace

- domácnosti v postavení přebytkových subjektů ekonomiky na finančních trzích – dočasně volné finanční prostředky lze využít ke spoření a investování
spoření vs. investování – míra podstoupeného rizika
čistá X hrubá úroková sazba
nominální X reálná úroková sazba
- spoření a vklady
- § 1 odst. 2 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách v platném znění: vkladem se rozumí svěřené peněžní prostředky, které představují závazek vůči vkladateli na jejich výplatu
- § 2 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách v platném znění: bez licence nesmí nikdo přijímat vklady od veřejnosti, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak

Banka - právnická osoba se sídlem v České republice, založená jako akciová společnost, která

a) přijímá vklady od veřejnosti, a

b) poskytuje úvěry,

a která k výkonu těchto činností má bankovní licenci (§ 1 odst. 1 zákona o bankách)

Bankovní činnosti uvedené v § 1 odst. 1 písm. a) a b) a v odst. 3 mohou vykonávat prostřednictvím svých poboček také zahraniční banky, které k tomu mají příslušnou licenci. (§ 1 odst. 6 zákona o bankách)

Seznam bank a poboček zahraničních bank, které mají bankovní licenci v České republice – ČNB vede úplný seznam bank a poboček zahraničních bank působících na území České republiky –

https://apl.cnb.cz/apljerrsdad/JERRS.WEB15.BASIC_LISTINGS?p_lang=cz

Dohled nad činností bank a poboček zahraničních bank provádí ČNB.

Družstevní záložna - družstvo, které pro podporu hospodaření svých členů provozuje finanční činnosti, jimiž se rozumí zejména přijímání vkladů a poskytování úvěrů, ručení a peněžních služeb v různých formách. (§ 1 odst. 2 zákona č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech v platném znění)

Obchodní firma družstevní záložny musí obsahovat označení "spořitelní a úvěrní družstvo", "družstevní záložna", "spořitelní družstvo" nebo "úvěrní družstvo"; toto označení je oprávněna používat pouze právnická osoba založená podle tohoto zákona. (§ 1 odst. 3 zákona)

Družstevní záložna není bankou podle zákona upravujícího činnost bank. (§1 odst. 4 zákona)

Družstevní záložny jsou oprávněny vykonávat finanční činnosti stanovené zákonem o spořitelních a úvěrních družstvech, a to v rozsahu povolení působit jako družstevní záložna, uděleného Českou národní bankou (dříve Úřadem pro dohled nad družstevními záložnami). (§ 1 odst. 5)

Seznam družstevních záložen, které mají povolení působit jako družstevní záložna, vede ČNB a je k nahlédnutí na webové stránce ČNB v aplikaci Seznamy regulovaných a registrovaných subjektů (viz výše).

Dohled nad činností družstevních záložen provádí ČNB.

* Jednotný evropský pas

Datem našeho vstupu do EU (1. 5. 2004) vznikla licencovaným osobám z ostatních členských zemí možnost nabízet finanční služby v České republice. Osoby ze zemí EU mohou v tuzemsku působit na základě tzv. „Jednotného evropského pasu“ (jednotné evropské licence).

Osoby oprávněné nabízet služby na základě jednotné licence jsou uvedeny v příslušných seznamech vedených ČNB.

■ Rizika služeb a produktů nabízených osobami bez oprávnění (dle ČNB)

V případě, že využijete nabídky služeb nebo produktů od osob, které nejsou oprávněny k jejich poskytování, mějte na mysli:

- že se dostáváte do obchodních vztahů s osobami, které nejsou vázány pravidly obezřetného chování ve vztahu ke klientům ani v povinnosti starat se řádně o svěřené finanční prostředky;
- pokud tato osoba nebude schopna dostát svým finančním závazkům, nevzniká za ztrátu svěřených finančních prostředků nárok na odškodnění z příslušných garančních fondů, který by bylo možno u legálně poskytovaných služeb či produktů v zákonem stanovených případech uplatnit;
- že pravděpodobnost rizika ztráty finančních prostředků svěřených neoprávněné osobě a obtížnost jejich zpětného získání je několikanásobně vyšší, než při realizaci obdobných obchodů s osobami, které jsou k této činnosti oprávněny.

!!! Rozhodnete-li se tedy svěřit své peněžní prostředky osobám, které nejsou oprávněny dané finanční služby či produkty poskytovat, vystavujete se vyššímu, resp. vysokému riziku ztráty svých finančních prostředků.

- **Doporučený postup dle ČNB** (<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/opravneni-osob-k-poskytovani-sluzeb-na/1000464/11567/#regulace>)

Osloví-li vás nějaká osoba, která se Vám snaží nabídnout možnost uložení, správy či investování peněžních prostředků, je vhodné řídit se následujícím postupem:

- **Nezasílat nikomu své peníze a nesdělovat své osobní údaje** (zejména čísla bankovních účtů) dříve než si ověříte všechny potřebné údaje o osobě nabízející finanční službu či produkt.
- **Ověřit si, že nabízející osoba nebo firma má příslušné povolení.** Seznamy takových osob a firem vedou příslušné instituce vykonávající dozor nad finančním trhem (např. viz výše). **Pokud zjistíte, že daná osoba, firma není uvedena v žádném ze seznamů oprávněných osob, doporučuje ČNB s touto osobou na téma „uložení, investování či obchodování peněžních prostředků“ nejednat.**

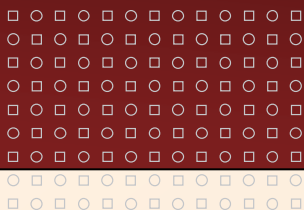

- **Při telefonickém kontaktu si zjistěte co nejvíce údajů o osobě, která Vás oslovila.** Osoba, která pracuje pro seriózní licencovanou firmu se nebude zdráhat udat své plné jméno, telefonický kontakt na pevnou linku, faxové číslo a e-mail, plný název a adresu firmy. Existenci takové firmy potom můžete snadno ověřit z telefonního seznamu a obchodního rejstříku na internetu.

- **Obrat' se na příslušnou instituci se stížností okamžitě,** zjistíte-li, že osoba nabízející investiční službu či produkt není uvedena na žádném ze seznamů licencovaných osob. Ve stížnosti uveďte alespoň některé z těchto údajů:

- jméno a adresu společnosti, která vás oslovila;
- jméno osoby, která vás oslovila;
- datum, kdy jste byli osloveni;
- k předání jaké peněžní částky jste byli vyzváni, případně jakou částku jste ji již předali, kdy a kam jste peníze zaslali, či měli zaslat (číslo účtu, název banky apod.);
- zda-li osoba, která vás oslovila, odkazovala na jinou osobu a jakou;
- jaké dokumenty (propagační materiály či návrhy smluv) jste obdrželi.

Stížnost obsahující tyto informace předejte e-mailem, poštou, faxem nebo telefonicky České národní bance.

■ **System pojištění vkladů**

Vklady uložené u bank jsou v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem o bankách pojištěny u Fondu pojištění vkladů.

Vklady uložené u spořitelních a úvěrních družstev jsou v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem o spořitelních a úvěrních družstvech pojištěny. Od 1. 4. 2006 jsou vklady družstevních záložen pojištěny v rámci Fondu pojištění vkladů.

Fond pojištění vkladů

<http://www.fpv.cz/cs/>

■ Co je pojištěno

Pojištěny jsou vklady občanů (fyzických osob) a firem (právnických osob), vedené v bankách, stavebních spořitelnách nebo družstevních záložnách v české nebo cizí měně, včetně úroků.

■ *Pojištěné vklady*

Pojištěny u Fondu pojištění vkladů jsou zcela automaticky např. všechny následující druhy vkladů vedené u bank, stavebních spořitelen nebo družstevních záložen:

- běžné účty v české nebo cizí měně fyzických a právnických osob
- spořicí účty v české nebo cizí měně fyzických a právnických osob
- termínované účty v české nebo cizí měně fyzických a právnických osob
- vkladové účty v české nebo cizí měně fyzických a právnických osob
- vkladní knížky v české nebo cizí měně fyzických a právnických osob

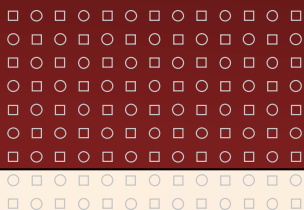
■ *Nepojištěné vklady*

- směnky a cenné papíry (např. akcie, dluhopisy, podílové listy)
- vklady bank (mezibankovní vklady), finančních institucí (např. investičních společností, penzijních fondů, podílových fondů), zdravotních pojišťoven a státních fondů
- podřízené dluhy (vklady, které je pojištěná instituce oprávněna zčásti zahrnout do svého kapitálu)

■ *Vklady vedené v pobočkách zahraničních bank*

Tyto vklady jsou pojištěny u systému pojištění vkladů v zemi, ve které má sídlo mateřská banka. Minimální úroveň pojištění vkladů je v zemích EU, stejně jako v ČR, 100% vkladu, maximálně však 100 000 EUR. Informace o pojištění vkladů je vkladatelům povinna poskytnout příslušná pobočka zahraniční banky nebo je možné je získat u příslušného systému pojištění vkladů.

■ Kdo je pojištěn

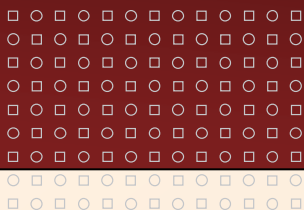
Pojištěny jsou vklady občanů a firem vedené u bank, stavebních spořitelén a družstevních záložén, které podnikají v České republice na základě licence vydané ČNB.

Podmínkou pro pojištění každého vkladu je, že vkladatel bude řádně identifikován. Tzn., že v případě:

- občanů bude vklad veden na jméno, příjmení, rodné číslo (nebo datum narození nebo identifikační číslo) a adresu vkladatele;
- firem bude vklad veden na obchodní firmu nebo název právnické osoby, její sídlo a identifikační číslo (pouze u tuzemských firem).

Fyzická ani právnická osoba nemusí o pojištění vkladu nijak žádat. Vklad vedený u banky, stavební spořitelny a družstevní záložny je pojištěný zcela automaticky, přímo ze zákona.

■ Kde je pojištěno

Vklady vedené u bank, stavebních spořitelén a družstevních záložén, které mají sídlo v České republice jsou ze zákona pojištěny.

V případě, že se jedná o vklady vedené u poboček zahraničních bank, které působí na našem trhu např. AXA Bank, mBank, ING, tak ty jsou v rámci EU pojištěny v zemi, kde má sídlo mateřská banka. I vklady klientů bank mimo EU jsou pojištěny v systému pojištění vkladů v zemi sídla společnosti a ten má povinnost klienty vyplatit. Pokud by se kolaps banky dotkl většího počtu tuzemských klientů, je Fond pojištění vkladů připraven pomoci se zajištěním a organizací výplaty náhrad na území České republiky.

Seznam účastníků pojištění pohledávek z vkladů je k dispozici na

<http://www.fpv.cz/cs/kde-je-pojisteno.html>

■ Kolik je pojištěno

Pojištěna je celková částka vkladů. Klient tedy nenese žádnou spoluúčást. Pojistné plnění však může ze zákona dosáhnout maximálně částky odpovídající 100 000 EUR na jednoho klienta u jedné banky.

■ *Výše náhrady a způsob výplaty*

Fond (FPV) vyplácí náhrady vkladů poté, co obdrží písemné oznámení ČNB o neschopnosti banky, stavební spořitelny nebo družstevní záložny dostát svým závazkům vůči vkladatelům („oznámení o platební neschopnosti“). V případě, že se jedná o pobočku zahraniční banky, která má své vklady připojištěny u FPV, obdrží FPV oznámení o platební neschopnosti od příslušného orgánu bankovního dohledu domovského státu.

Náhrada vkladů se poskytuje do 100% jejich výše.

Maximální výše náhrady je 100 000 EUR na jednoho klienta v jedné bance, stavební spořitelně či družstevní záložně.

Náhrady za devizové vklady jsou vypláceny v české měně.

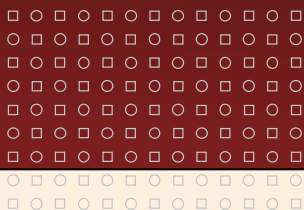
* Poznámka: Pro účely výplaty náhrady vkladů se sečtou všechny vklady jednoho vkladatele vedené u jedné banky, stavební spořitelny nebo družstevní záložny včetně úroků vypočtených ke dni vydání oznámení o platební neschopnosti. V případě, že je vklad na účtu veden pro dva a více spolumajitelů, potom je podíl spolumajitele účtu roven zlomku, v jehož čitateli je celková částka na účtu a ve jmenovateli počet spolumajitelů, pokud vkladatelé při založení či dispozici s účtem nedoloží jinou výši podílu.

■ *Přepočet kurzu Eura*

Ekvivalent limitu v českých korunách se přepočte podle kurzu devizového trhu vyhlášeného ČNB ke dni vydání oznámení o platební neschopnosti.

U devizových vkladů se přepočet na českou korunu provádí také podle kurzu devizového trhu vyhlášeného ČNB ke dni vydání oznámení o platební neschopnosti.

- *Výplata náhrady*

Výplata náhrad musí být zahájena do 20 pracovních dní od data vydání oznámení o platební neschopnosti.

Vkladatel nemusí o výplatu náhrady žádat. Informace o zahájení výplaty a jejím způsobu se zveřejňuje prostřednictvím tisku, webu stránek Fondu, webu stránek platebně neschopné instituce a také prostřednictvím vyplácející banky.

Výplaty náhrad probíhají po dobu 3 let ode dne jejich zahájení (tzn. že vkladatel si může náhradu vkladu vyzvednout kdykoli od data, kdy je výplata náhrad zahájena až do uplynutí 3letého promlčecího období).

Náhrady jsou vypláceny prostřednictvím banky s širokou pobočkovou sítí, a to jak výplatou v hotovosti, tak i formou bezhotovostního převodu.

Klasifikace vkladů

- běžné vklady
- úsporné vklady
- termínované vklady
- ostatní vklady

Běžné vklady na běžných účtech

- vymezení
- splatnost, likvidita
- typ účtu
- výnosnost

Úsporné vklady na spořicíh účtech

- vymezení
- splatnost, likvidita
- výnosnost

* Pozornost věnujte podmínkám vyšších úrokových sazeb – např. se může jednat o požadavek na určitý minimální zůstatek nebo využívání jiného produktu stejné banky. Při nesplnění podmínek se totiž mohou Vaše vložené peníze např. místo očekávaných 3 % p. a. úročit třeba pouze 0,1 % p. a.

Výše úrokové sazby nebývá u těchto produktů nijak garantována, může se tudíž v průběhu času měnit (i snižovat). Důležité je vědět, jak dlouho výhodná nabídka spořicího účtu platí. Pokud si dnes půjdete zřídit účet kvůli vysoké úrokové sazbě, můžete brzy zjistit, že úrok výrazně klesl a že vám zůstal drahý účet s vysokými poplatky, pomocí kterých si banka velmi rychle vezme zpátky vše, co vám dala na vyšší úrokové sazbě spořicího účtu.

Některé banky používají tzv. pásmové úročení, kdy je výše úrokové sazby závislá na aktuálním zůstatku na účtu.

Některé bankovní instituce vyžadují při zakládání spořicího účtu také existenci či zřízení běžného účtu (ty jsou však úročeny minimálně). Provázanost mezi oběma účty může být výhodná, neboť podle potřeby si můžete převádět na spořicí účet částky, které přesáhnou zvolený zůstatek na běžném účtu.

Termínované vklady na termínovaných účtech

- vymezení
- splatnost, likvidita
- výnosnost (opět pozor na podmínky, další poplatky atd.)

* Vkladový účet bývá úročen buď pevnou (fixní), nebo pohyblivou (variabilní) sazbou. Fixní úroková sazba znamená, že se nebude měnit po celou dobu trvání vkladu. Variabilní je naopak odvozena od aktuální situace na trhu - mění se např. v závislosti na vývoji úrokových sazeb na mezibankovním trhu. Je věcí každé banky, aby se rozhodla, jakou sazbu u daného termínovaného vkladu nastaví. Některé banky používají pouze sazby fixní, u jiných bank existuje možnost výběru, zda pohyblivou nebo pevnou sazbu.

- jednorázové X revolvingové vklady

* ***PRIBOR (Prague InterBank Offered Rate)***

- pražská mezibankovní nabídková sazba; úroková sazba, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na českém mezibankovním trhu, stanovuje ČNB každý den jako průměr referenčních bank, její hodnoty jsou vázány na dobu úvěru, např. 3M PRIBOR je průměrná úroková sazba pro tříměsíční úvěry.
- obdoba: BRIBOR (Bratislava InterBank Offered Rate), EURIBOR (The Euro Interbank Offered Rate), FIBOR (Frankfurt/M. InterBank Offered Rate), LIBOR (London InterBank Offered Rate), LUXIBOR (Luxemburg InterBank Offered Rate), NIBOR (New York InterBank Offered Rate)

PRIBID (Prague InterBank Bid Rate)

- průměrná úroková sazba, za kterou si české banky mohou ukládat peníze u jiných českých bank; stanovuje ČNB každý den jako průměr referenčních bank, její hodnoty jsou vázány na dobu vkladu, např. 3M PRIBID je průměrná úroková sazba pro tříměsíční vklady.

PRIBOR, PRIBID – 18.3.2011

18.03.2011

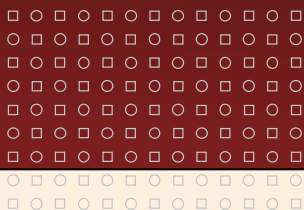
Termín	PRIBID	PRIBOR
1 den	0,45	0,70
7 dní	0,56	0,82
14 dní	0,58	0,86
1 měsíc	0,66	0,99
2 měsíce	0,74	1,10
3 měsíce	0,83	1,20
6 měsíců	1,14	1,55
9 měsíců	1,30	1,71
1 rok	1,41	1,81

Zdroj: Česká národní banka: Fixing úrokových sazeb na mezibankovním trhu depozit - PRIBOR, http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/penezni_trh/pribor/denni.jsp

Stavební spoření

- stavební spořitelna
- stavební spoření – vymezení
- kompletní produkt X úsporný produkt
- základní princip stavebního spoření
- právní úprava – z. č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, v platném znění
- státní podpora

- cílová částka
- úrokové sazby
- průběh stavebního spoření
- smlouva o stavebním spoření
- výhody stavebního spoření

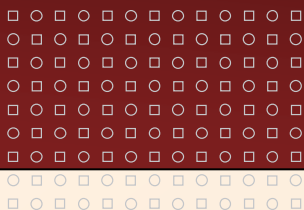

■ **Státní podpora** (<http://www.acss.cz/cz/prakticke/slovník-pojmu/statni-podpora/> + legislativa)

■ *Vznik nároku na státní podporu*

- občan České republiky,
- občan Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k pobytu na území České republiky a přiděleno rodné číslo příslušným orgánem České republiky,
- fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky a rodným číslem přiděleným příslušným orgánem České republiky.

Má-li účastník splňující výše uvedené podmínky uzavřeno v jednom kalendářním roce více smluv, přísluší státní podpora na ty smlouvy, u kterých o její přiznání písemně požádal. Přitom se postupně poukazují zálohy státní podpory přednostně z uspořené částek u dříve uzavřených smluv, přičemž celkový součet záloh státní podpory ke všem smlouvám účastníka v příslušném kalendářním roce nesmí přesáhnout částku 2 000 Kč.

- *Podmínky výplaty státní podpory*

Nárok na výplatu státní podpory má účastník, pokud po dobu 6 let nebylo nakládáno s vkladem.

Výše státní podpory

Státní podpora činí 10 % z ročně uspořené částky, maximálně však z částky 20 000 Kč.

■ **Změny ve stavebním spoření - novela zákona o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření (z. č. 348/2010 Sb.)**

(<http://www.acss.cz/cz/prakticke/legislativa/> + legislativa)

* Na podzim 2010 byla novela schválena v obou komorách Parlamentu a podepsána prezidentem republiky. Nový zákon nabyl účinnosti od 1. ledna 2011. Nové podmínky stanovené v zákoně se vztahují na všechny smlouvy.

Hlavní změny, které novela přinesla, jsou následující:

■ *Státní podpora*

Novela zákona upravila výpočet státní podpory. Výše státní podpory byla novelou stanovena na 10 % z uspořené částky v kalendářním roce.

Maximální částka, ze které je možno státní podporu vypočítat, je 20 tisíc. Za jeden kalendářní rok je tedy možno získat státní podporu v maximální výši 2.000 Kč.

■ * *Mimořádná daň za rok 2010 – zrušeno rozhodnutím Ústavního soudu*

Novela zákona naplňuje cíl rychlé úspory rozpočtu i tím, že pro podporu vyplacenou v roce 2011 za rok 2010 zavádí zvláštní daň se speciální sazbou 50 %. Lidé tak dostanou reálně polovinu z nárokované částky (maximálně 2.250 Kč u smluv uzavřených do konce roku 2003 a 1.500 Kč pro smlouvy uzavřené v letech 2004 – 2010).

■ *Zrušení úrokového osvobození výnosu z úroků*

Stavební spoření nebude již osvobozeno od daně, kterou platí klienti standardních bank z výnosů, které jim plynou z úroků. Úroky tak budou zdaněny 15 % a odváděny srážkou, kterou provede stavební spořitelna.

■ *Podporu lze nárokovat i na více smluv, ale jen do limitu*

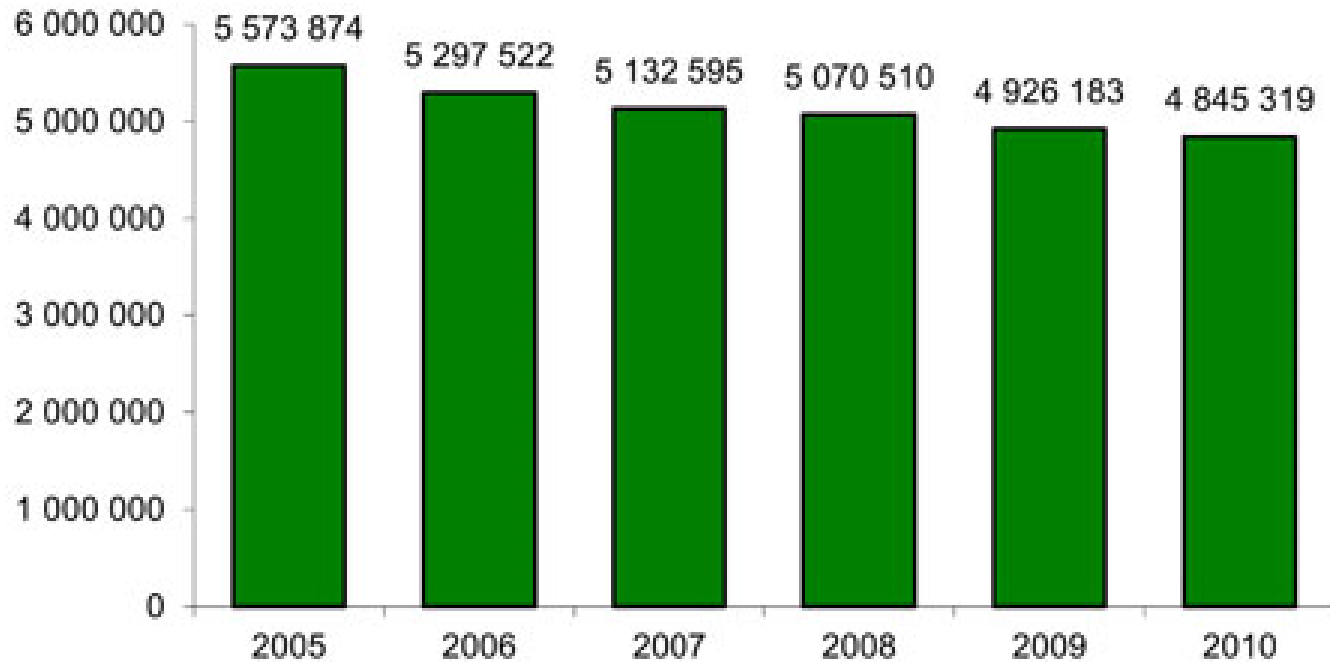
Novela zákona umožňuje nárokovat státní podporu na více smluv uzavřených jednou fyzickou osobou. Nárok však bude uspokojen pouze do celkové výše maximální státní podpory, tedy celkem do 2.000 Kč. Přednostně se bude státní podpora připisovat na smlouvy dříve uzavřené až do vyčerpání maximálního nároku. Dosud se tento režim týkal pouze smluv uzavřených po 1. 1. 2004.

Stavební spořitelny v ČR

č. ř.	Název stavební spořitelny	Internetové stránky
1.	Raiffeisen stavební spořitelna a.s.	http://www.rsts.cz/
2.	Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.	http://www.modrapyramida.cz/
3.	Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	http://www.cmss.cz/
4.	Wüstenrot – stavební spořitelna a.s.	http://www.wuestenrot.cz/
5.	Stavební spořitelna České spořitelny, a.s.	http://www.burinka.cz/
Asociace českých stavebních spořitelén		http://www.acss.cz/

*Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Stavební spořitelny v ČR,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_stavebni_sporitelny.html*

Počet smluv ve fázi spoření k uvedenému datu

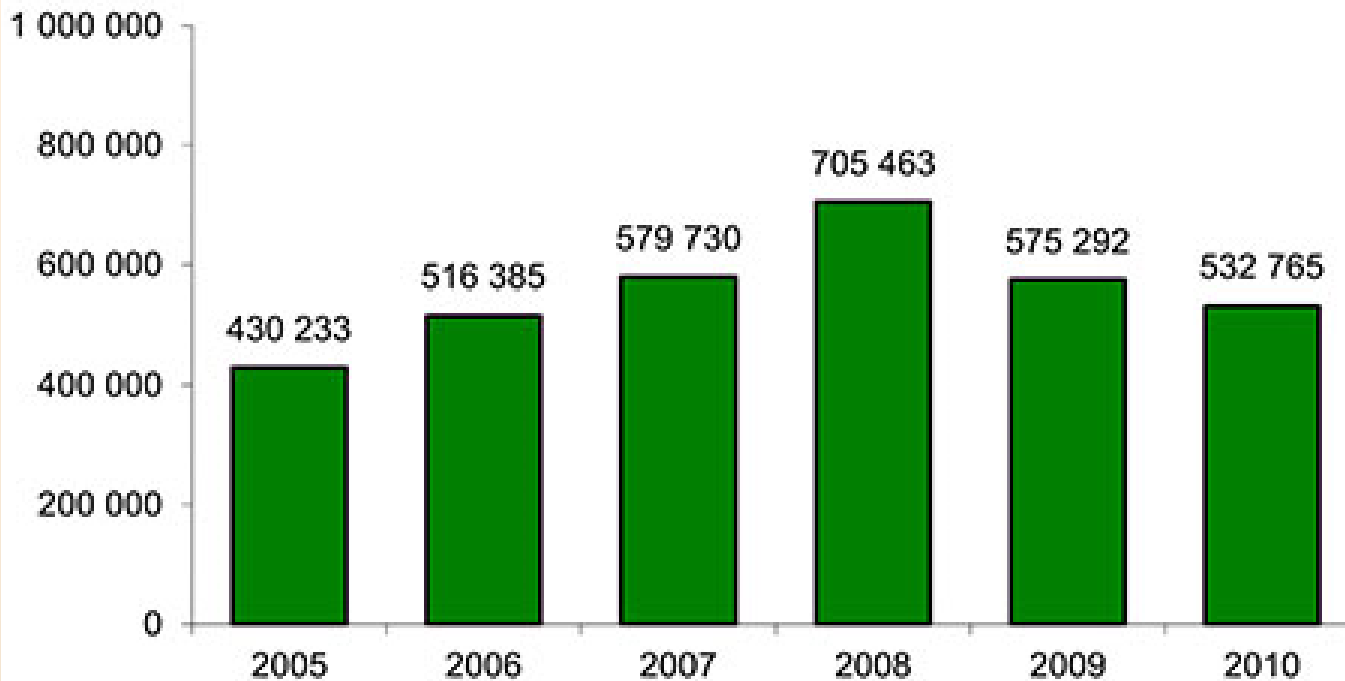

Zdroj: Asociace českých stavebních spořitelén: Grafy stavebního spoření,

<http://acss.cz/cz/novinari-a-odbornici/grafy-stavebniho-sporeni/>

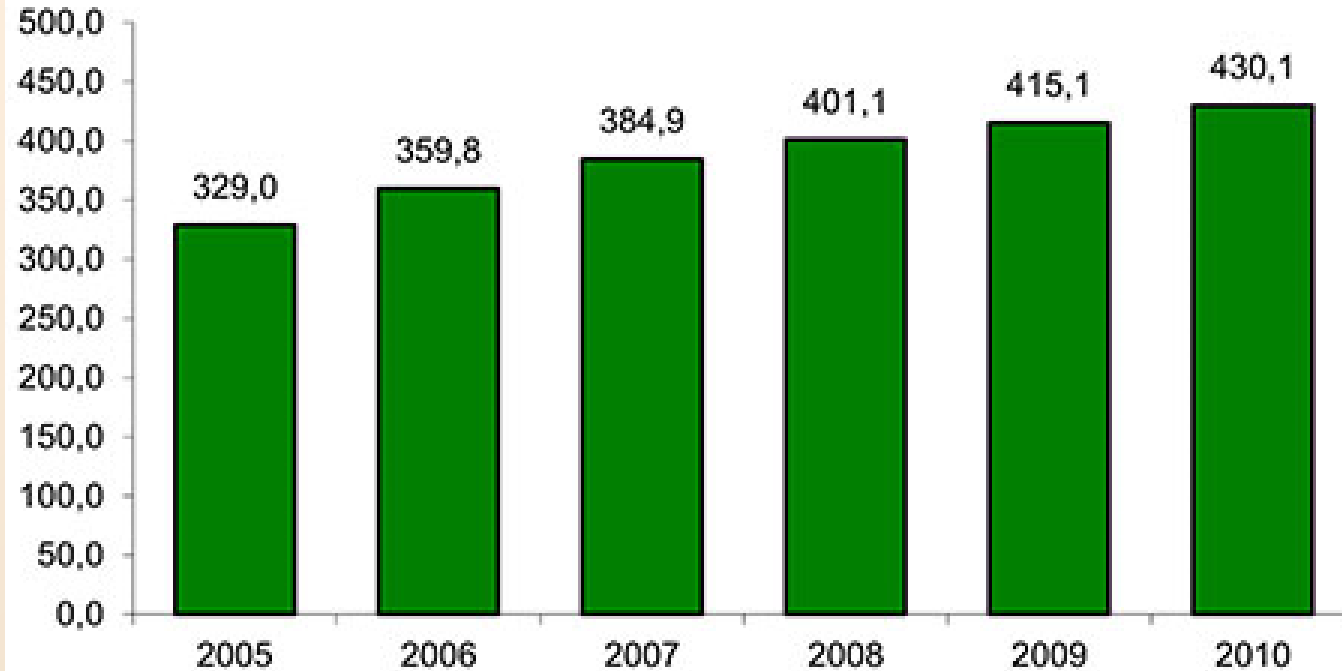
Počet nově uzavřených smluv v roce

Zdroj: Asociace českých stavebních spořitelén: Grafy stavebního spoření,

<http://acss.cz/cz/novinari-a-odbornici/grafy-stavebniho-sporeni/>

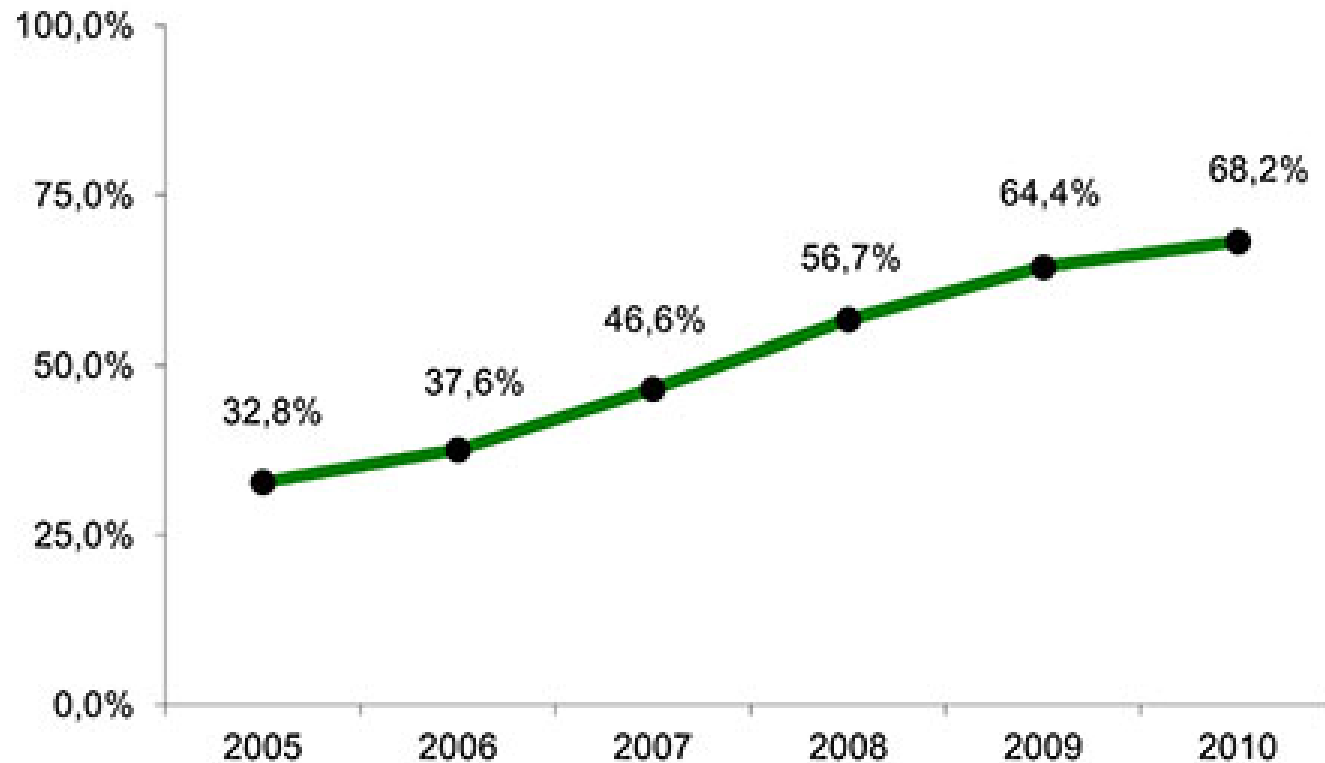
Vklady klientů ve stavebním spoření [mld. Kč]

Zdroj: Asociace českých stavebních spořitelén: Grafy stavebního spoření,

<http://acss.cz/cz/novinari-a-odbornici/grafy-stavebniho-sporeni/>

Podíl poskytnutých úvěrů na přijatých vkladech

Zdroj: Asociace českých stavebních spořitelen: Grafy stavebního spoření,

<http://acss.cz/novinari-a-odbornici/grafy-stavebniho-sporeni/>

Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice k 31. 12. 2011

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Nově uzavřené smlouvy o stavebním spoření	Počet	1 373 258	1 293 890	2 097 338	314 650	430 233	516 385	579 730	705 463	575 292	532 765	410 461
	Přírůstek (%)	23,1	-5,8	62,1	-85	36,7	20	12,3	21,7	-18,5	-7,4	-23
Průměrná cílová částka u nově uzavřených smluv o stavebním spoření fyzickými osobami - občany	Objem (t is. Kč)	136,9	146,7	200,5	222,8	227,9	235,8	284,9	302,8	308,7	300,5	346,2
	Přírůstek (%)	-1,8	7,2	36,7	11,1	2,3	3,5	20,8	6,3	2	-2,7	15,2
Smlouvy o stavebním spoření ve fázi spoření ¹⁾	Počet	4 196 408	4 870 620	6 300 831	5 899 300	5 573 874	5 297 522	5 132 595	5 070 510	4 926 183	4 845 319	4 550 468
	Přírůstek (%)	22,5	16,1	29,4	-6,4	-5,5	-5	-3,1	-1,2	-2,8	-1,6	-6,1
Reálně vyplacená státní podpora (v daném období)	Objem (mld. Kč)	9,313	11,059	13,261	15,337	16,086	15,772	14,976	14,22	13,262	11,743	10,729
	Přírůstek (%)	20,7	18,7	19,9	15,7	4,9	-2	-5	-5	-6,7	-11,5	-8,6
Průměrná státní podpora přiznaná na smlouvu o stavebním spoření za příslušný rok	Objem (Kč)	2 956	3 138	3 159	3 256	3 242	3 173	3 090	2 927	2 776	n/a	n/a
	Přírůstek (%)	2,9	6,2	0,7	3,1	-0,4	-2,1	-2,6	-5,3	-5,2	n/a	n/a

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice – ke dni 31.12.2011, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_vyvoje_st_sporeni_68311.html

Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice k 31. 12. 2011

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Naspořená částka ¹⁾	Objem (mld. Kč)	133,309	180,19	236,815	287,077	328,987	359,848	384,88	401,061	415,15	430,122	433,433
	Přírůstek (%)	20,8	35,2	31,4	21,2	14,6	9,4	7	4,2	3,5	3,6	0,8
Úvěry celkem ¹⁾	Počet	465 824	568 920	685 740	786 483	857 875	900 653	942 944	971 176	988 353	993 357	956 659
v tom: ze stavebního spoření		346 145	420 929	488 850	549 698	582 867	587 501	580 352	569 870	565 485	564 633	552 999
překlenovací ²⁾		119 679	147 991	196 890	236 785	275 008	313 152	362 592	401 306	422 868	428 724	403 660
	Přírůstek (%)	24,7	22,1	20,5	14,7	9,1	5	4,7	3	1,8	0,5	-3,7
Úvěry celkem ¹⁾	Objem (mld. Kč)	37,023	46,308	63,597	84,184	108,063	135,45	179,301	227,417	267,512	293,362	293,115
v tom: ze stavebního spoření		18,522	21,916	25,099	28,735	31,751	35,073	38,912	42,875	48,899	53,069	55,78
překlenovací ²⁾		18,501	24,392	38,498	55,449	76,312	100,377	140,389	184,542	218,613	240,294	237,335
	Přírůstek (%)	19,4	25,1	37,3	32,4	28,4	25,3	32,4	26,8	17,6	9,7	-0,1
Úvěry celkem / naspořená částka	Poměr (%)	27,8	25,7	26,9	29,3	32,8	37,6	46,6	56,7	64,4	68,2	67,6

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice – ke dni 31.12.2011, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_vyvoje_st_sporeni_68311.html

Penzijní připojištění

- penzijní fond
- právní úprava – z. č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, v platném znění
- vymezení penzijního připojištění
- výhody a nevýhody penzijního připojištění
- statut penzijního fondu a penzijní plán

Penzijní připojištění – státní příspěvek dle platné právní úpravy

<i>Měsíční výše příspěvku účastníka penzijního připojištění</i>	<i>Měsíční výše státního příspěvku</i>
100 – 199 Kč	50 + 40 % z částky nad 100 Kč
200 – 299 Kč	90 + 30 % z částky nad 200 Kč
300 – 399 Kč	120 + 20 % z částky nad 300 Kč
400 – 499 Kč	140 + 10 % z částky nad 400 Kč
500 Kč a více	150 Kč

Povinné náležitosti penzijního plánu

1. Druhy poskytovaných penzí	Starobní – viz 1)	musí být sjednána v každé smlouvě
	Výsluhová – viz 2)	Nepovinná
	Invalidní – viz 3)	Nepovinná
	Pozůstalostní – viz 4)	Nepovinná
Jiné druhy penzí zákon nezná, a tudíž je nesmí penzijní fond poskytovat.		
2. Podmínky nároku na jednotlivé dávky a způsob jejich výplaty	Penze	Doživotní (při pozůstalostní penzi posmrtná) pravidelná výplata peněžní částky
	Jednorázové vyrovnání – viz 5)	Jednorázová výplata místo pravidelných částek – penzí (Pozor – dodatečně je doplácen státní příspěvek, který nebyl v době výplaty JV od státu ještě dožádán)
	Odbytné – viz 6)	Jednorázová částka při nesplnění podmínek smlouvy
3. Mechanismus výpočtu dávek poskytovaných z penzijního připojištění postavený na pojistně matematickém principu		
4. Stanovení důvodů výpovědi smlouvy ze strany penzijního fondu		
5. Stanovení výše příspěvků účastníka		Nesmí být nižší než částka zakládající nárok na státní příspěvek
6. Pravidla placení příspěvků		
7. Podmínky převodu prostředků účastníka z penzijního připojištění u jiného penzijního fondu		
8. Zásady participace účastníka na výnosech hospodaření penzijního fondu		

Zdroj: Česká národní banka: Penzijní připojištění,

http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/pojisteni/pojisteni_penzijní.html

■ Druhy poskytovaných penzí

1) *Starobní penze:*

- je podmínkou uzavření smlouvy o penzijním připojištění. Je to doživotně (pro „staré“ smlouvy platila možnost i na dobu určitou) pravidelně vyplácená peněžní částka, na kterou je nárok za splnění těchto všech podmínek (vznik nároku na starobní penzi):

- účastník dosáhl věku stanoveného v penzijním plánu, nejméně však 60 let (pro tzv. starou smlouvu 50 let) věku, nebo je účastníkovi přiznán starobní důchod ze sociálního důchodového pojištění,

- účastník platil příspěvky po dobu nejméně 60 kalendářních měsíců, přičemž tuto dobu lze v penzijním plánu zvýšit nejvíce na 120 měsíců,

- účastník dosud nepobírá invalidní penzi z téže smlouvy.

Penze je vyplácena jen účastníkovi. Penzijní fond ji vyplácí ve lhůtách a způsobem stanoveným penzijním plánem nebo dohodnutým s příjemcem starobní penze.

2) *Výsluhová penze:*

- jde o takovou doživotní, pravidelně vyplácenou peněžní částku, kdy podmínkou vzniku – nároku na ni – je dosažení určité doby trvání penzijního připojištění stanovené penzijním plánem. Je to penze doplňková, konkrétní penzijní plán ji může, ale nemusí obsahovat. Zákon požaduje:

- minimální pojištěnou dobu 180 kalendářních měsíců,
- pravidelné placení příspěvků na tuto penzi po celou pojištěnou dobu (tj. nelze použít institutu odkladu nebo přerušení),
- výše příspěvků na tuto penzi nesmí být vyšší než výše příspěvků určených na penzi starobní.

Dávky náleží jen účastníkovi a penzijní fond je povinen je vyplácet ve lhůtách a způsobem stanoveným penzijním plánem nebo dohodnutým s příjemcem penze. Penze se vyplácí v každém případě jako doživotní.

Tento druh penze je vhodný pro mladé účastníky, kteří budou v systému penzijního připojištění spořit více než 15 let (tj. 180 měsíců) a je jim tak umožněno část prostředků (tj. ve výši naspořené výsluhové penze) použít dříve než v důchodovém věku.

Pro „staré“ smlouvy platila možnost sjednat výsluhovou penzi také na dobu určitou.

3) *Invalidní penze:*

- jde o takovou doživotní, pravidelně vyplácenou peněžní částku, kdy podmínkou vzniku (nároku na ni) je:

- přiznání plného invalidního důchodu (podle § 39 odst. 2 zák. č. 155/1995 Sb., invalidita 3. stupně) z důchodového pojištění ČR, pokud již účastník nepobírá starobní penzi z téže smlouvy o penzijním připojištění,

- pojištěná doba musí činit nejméně 36-60 kalendářních měsíců, přičemž tuto délku pojištěné doby nelze v penzijním plánu snížit.

Invalidní penze náleží jen účastníkovi a penzijní fond je povinen ji vyplácet ve lhůtách a způsobem stanoveným penzijním plánem nebo dohodnutým s příjemcem invalidní penze.

Pro „staré“ smlouvy platila možnost sjednat invalidní penzi také na dobu určitou. Dnes takováto možnost není.

4) *Pozůstalostní penze:*

- jde o pravidelně vyplácenou peněžní dávku nikoli účastníkovi penzijního připojištění, ale po jeho smrti fyzické osobě (fyzickým osobám) určeným ve smlouvě.
- oproti ostatním penzím není tato vyplácena doživotně, ale po dobu přesně stanovenou penzijním plánem. Na pozůstalostní penzi vzniká nárok oprávněným osobám, které účastník určil ve smlouvě, za jedné z následujících podmínek:

- účastník platil dohodnuté příspěvky po pojištěnou dobu (v penzijním plánu může být pojištěná doba stanovena v rozmezí 36-60 měsíců) a dosud nepobíral starobní nebo invalidní penzi, nebo

- pobíral starobní nebo invalidní penzi se sjednanou možností vzniku nároku na pozůstalostní penzi se zaručenou celkovou dobou výplaty.

Pro zahájení výplaty pozůstalostní penze je nutná písemná žádost oprávněné osoby doručená penzijnímu fondu. Výplata probíhá po dobu stanovenou penzijním plánem ve lhůtách a způsobem uvedených tamtéž nebo dohodnutým s příjemcem/ci. Výše dávky závisí na příspěvcích a délce doby jejich placení, státním příspěvku a všech připsaných podílech na výnosech hospodaření penzijního fondu.

5) Jednorázové vyrovnání:

- náleží účastníku za podmínek stanovených penzijním plánem místo penze. Vyplácí se na základě doručení písemné žádosti o jeho výplatu:
  - do konce kalendářního čtvrtletí následujícího po měsíci, na který byl poslední příspěvek účastníka zaplacen,
  - při přerušení penzijního připojištění do tří měsíců po doručení písemné žádosti o jeho výplatu.

6) Odbytné:

- se poskytuje za situace, kdy nebyl účel penzijního připojištění řádně a úplně splněn a náleží:
  - účastníku, který zaplatil příspěvky alespoň na 12 kalendářních měsíců a jehož penzijní připojištění zaniklo výpovědí nebo dohodou, pokud mu není vyplácena penze, penzijní připojištění trvalo alespoň 12 kalendářních měsíců a nedošlo k převodu prostředků do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu podle § 24 („staré“ smlouvy čekací dobu nemají, ale mají požadavek zaplacených 12 měsíců);

- fyzickým osobám určeným ve smlouvě, pokud účastník zemřel a nebyla mu vyplácena penze nebo jednorázové vyrovnání a pokud nevznikl nárok na pozůstalostní penzi nebo pokud se nároku na pozůstalostní penzi všechny fyzické osoby určené ve smlouvě písemně vzdaly. („Staré“ smlouvy nemají možnost písemného vzdání se nároku oprávněných osob na pozůstalostní penzi s tím, že dostanou odbytné.)

Jiným osobám odbytné nenáleží.

Výše odbytného činí: úhrn příspěvků zaplacených účastníkem a příspěvků ve prospěch účastníka placených 3. osobou a zaměstnavatelem a podíly na výnosech hospodaření penzijního fondu odpovídající výši jím a v jeho prospěch zaplacených příspěvků, avšak bez státních příspěvků a bez výnosů z nich plynoucích (částky státního příspěvku je penzijní fond povinen vrátit Ministerstvu financí).

Odbytné je penzijní fond povinen vyplatit do 3 měsíců ode dne doručení žádosti účastníka nebo fyzické osoby určené ve smlouvě. Pokud účastník požádá o výplatu odbytného před zánikem penzijního připojištění, je penzijní fond povinen vyplatit odbytné nejpozději do tří měsíců ode dne zániku penzijního připojištění.

Další významné charakteristiky penzijního připojištění

(http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/pojisteni/pojisteni_penzijni.html)

- Příspěvky účastníků, příspěvky státu a případně i zaměstnavatele jsou penzijním fondem investovány a průběžně zhodnocovány. Penzijní fondy obvykle připisují ve prospěch účastníků až 85 % zisku dosaženého za minulý rok (zbytek zisku – min. 5 % - se povinně odvádí do rezervního fondu, o použití max. 10 % zisku rozhoduje valná hromada). Pro občana znamená přepočítání tohoto podílu na zisku dlouhodobě průměrné zhodnocení od 1- 3 % p. a.
- Pro zvýšení bezpečnosti úspor podléhá hospodaření penzijního fondu dohledu ČNB a poskytování státního příspěvku státnímu dozoru Ministerstva financí ČR.
- Penzijní připojištění je dlouhodobým smluvním kontraktem mezi účastníkem a fondem. Uzavřít lze pouze 1 smlouvu o penzijním připojištění, a to v písemné podobě (většinou tzv. formulářové smlouvy, kdy penzijní fond stanoví jednotně předem obsah smlouvy a účastník má možnost v některých bodech zvolit jednu z nabídnutých variant. Některé body smlouvy nemůže účastník žádným způsobem měnit či jinak ovlivnit, neboť jsou přesně stanoveny zákonem.) Také pro jakoukoliv změnu či zrušení smlouvy je nutné zachovat písemnou formu, jinak je úkon neplatný. Pozor: dle zákona je možné za přestup k jinému fondu účtovat poplatek až 800Kč, účastníci, kteří jsou u fondu delší dobu než 5 let, nejsou zpoplatňováni. Stejný poplatek zaplatíte, když ukončíte smlouvu do 5 let od založení.

- Za účastníka může s jeho souhlasem platit příspěvky, příp. jejich část zaměstnavatel nebo jiná třetí osoba. Tato skutečnost se musí předem písemně oznámit penzijnímu fondu.
- Státní příspěvek se vztahuje pouze na příspěvek účastníka, nikoliv na příspěvek zaměstnavatele.
- Při dočasném zhoršení finanční situace je možný odklad nebo přerušení placení příspěvků penzijního připojištění. Tzn. že je možné požádat o dočasné odložení nebo přerušení placení pravidelných příspěvků na dobu 3 až 24 kalendářních měsíců. Po tuto dobu vám však nevzniká nárok na státní příspěvky.

Rozdíl mezi odkladem a přerušením - po uplynutí doby odkladu musíte příspěvky doplatit a doba odkladu se vám započítá do pojištěné doby (doby placení příspěvků na penzijní připojištění) X v případě přerušení se doplácet nic nemusí a doba přerušení se do pojištěné doby nezapočítává.

- Státní příspěvek je poskytován účastníkovi, který řádně uhradí příspěvek sjednaný ve smlouvě; řádně uhrazený příspěvek = příspěvek, který byl připsán na účet penzijního fondu vedený u jeho depozitáře do konce kalendářního měsíce, na který se platí.
Pozor: Pokud účastník platí příspěvky dopředu na delší období, musí být tyto příspěvky připsány na účet fondu do konce prvního kalendářního měsíce tohoto období. Při smlouvě o penzijním připojištění s počátkem pojištění od 1. července 2009 s měsíčním příspěvkem 1 500 Kč a sjednána roční frekvence splátek, je třeba, aby částka ve výši 18 000 Kč (12 x 1 500 Kč, tedy příspěvky za období červenec 2009 – červen 2010) byla na účet vedený u depozitáře fondu připsána nejpozději do 31. července 2009. Za kalendářní rok 2009 získá v tomto případě účastník státní podporu ve výši 900 Kč (6 x 150 Kč).
- Stát podporuje penzijní připojištění možností snížení základu daně z příjmů. Na straně účastníka penzijního připojištění lze uplatnit jako odpočet ze základu daně z příjmů část příspěvků, která ročně přesáhne 6 000 Kč. V kalendářním roce lze takto odečíst max. 12 000 Kč.

- Penzijní fondy nesmí v ročním hospodaření dosahovat záporného zhodnocení - případná ztráta z hospodaření penzijního fondu musí být každoročně uhrazena podle závazného postupu uvedeného v zákoně.
- Výhody penzijního připojištění:
  - státní podpora formou státního příspěvku;
  - daňového zvýhodnění pro účastníka i zaměstnavatele.
- Nevýhody penzijního připojištění:
  - pokud se rozhodnete účast na penzijním připojištění zrušit, připsaná státní podpora a její zhodnocení vám nenáleží;
  - konzervativní investiční politika má za následek nízké zhodnocení vložených prostředků;
  - dlouhodobý charakter spoření (do 60 let věku);
  - stát za vklady neručí.
- Pozor NENÍ důchodovým pojištěním!!! Neplést si!

Penzijní fondy v ČR

č. ř.	Název penzijního fondu	e-mail
1.	Allianz penzijní fond, a.s.	penz.fond@allianz.cz
2.	ČSOB Penzijní fond Progres, a. s., člen skupiny ČSOB	csobpfprogres@csob.cz
3.	ČSOB Penzijní fond Stabilita, a. s., člen skupiny ČSOB	csobpfstabilita@csob.cz
4.	Generali penzijní fond a.s.	penzijni.fond@generali.cz
5.	ING Penzijní fond, a.s.	klient@ing.cz
6.	Penzijní fond České pojišťovny, a.s.	pfcf@pfcf.cz
7.	Penzijní fond České spořitelny, a.s.	info@pfcs.cz
8.	Penzijní fond Komerční banky, a.s.	pf-kb@pf-kb.cz
9.	AXA penzijní fond a.s.	info@axa.cz
10.	AEGON Penzijní fond, a.s.	vasedotazy@aegon.cz
Asociace penzijních fondů České republiky		apfcr@apfcr.cz

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Přehled penzijních fondů povolených Ministerstvem financí,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pp_p_fondy_23338.html

Modelové příklady

Uvedené příklady jsou orientační a přepokládají průměrné podíly na zisku penzijního fondu ve výši 2 % p.a.

	min.100 Kč/měs.
Vkladatel 1, věk 30 let, šetří 30 let:	
Vlastní vklady	36 000 Kč
Státní příspěvek	18 000 Kč
Hrubý výnos od fondu*)	19 690 Kč
Daňový odpočet	0 Kč
K výplatě před zdaněním	73 690 Kč
K výplatě po zdanění	70 737 Kč
Měsíční doživotní penze	429 Kč
Vkladatel 2, věk 40 let, šetří 20 let:	
Vlastní vklady	24 000 Kč
Státní příspěvek	12 000 Kč
Hrubý výnos od fondu*)	8 135 Kč
Daňový odpočet	0 Kč
K výplatě před zdaněním	44 135 Kč
K výplatě po zdanění	42 915 Kč
Měsíční doživotní penze	261 Kč

Vkladatel 3, věk 50 let, šetří 10 let:	
Vlastní vklady	12 000 Kč
Státní příspěvek	6 000 Kč
Hrubý výnos od fondu*)	1 890 Kč
Daňový odpočet	0 Kč
K výplatě před zdaněním	19 890 Kč
K výplatě po zdanění	19 607 Kč
Měsíční doživotní penze	120 Kč

Zdroj: Česká národní banka: Penzijní připojištění,

http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/pojisteni/pojisteni_penzijní.html

Modelový příklad

Uvedené příklady jsou orientační a předpokládají průměrné podíly na zisku penzijního fondu ve výši 4% p.a.

	Výplata penzí	Jednorázové vyrovnání
Měsíční příspěvek	500 Kč	500 Kč
Příspěvek za 30 let spoření	180 000 Kč	180 000 Kč
Státní příspěvky	54 000 Kč	54 000 Kč
Výnosy z hospodaření penzijního fondu	212 212 Kč	212 212 Kč
Stav osobního účtu v 60 letech	446 212 Kč	446 212 Kč
Jednorázová výplata v 60 letech	0 Kč	446 212 Kč
Pravidelná měsíční penze v 60 letech	2 720 Kč	
Pravidelná měsíční penze v 65 letech	2 783 Kč	
Pravidelná měsíční penze v 70 letech	2 838 Kč	
Pravidelná měsíční penze v 75 letech	2 877 Kč	
Pravidelná měsíční penze v 80 letech	2 885 Kč	
Celkem vyplaceno do 85 let	846 180 Kč	446 212 Kč

Zdroj: Asociace penzijních fondů ČR: Co je penzijní připojištění?, <http://www.apfcr.cz/cs/co-je-penzijni-pojisteni/>

Zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v jednotlivých penzijních fondech v %

Název penzijního fondu	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
AEGON PF	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,5	3,50	2,1
Allianz PF	-	-	8,9	9,1	6	3,8	4,36	3,71	3	3	3	3,11	3,0	3,00	3,00
AXA penzijní fond	12,8	11,45	11,2	10,1	6,5	4,1	4,25	3,41	3,36	3,1	3,7	2,5	2,2	0,00	2
ČSOB PF Progres	0	16,4	8	10,9	7,7	5,62	3,9	4,26	4,3	5,3	5,0	2,3	2,4	0,02	1,00
ČSOB PF Stabilita	10,4	10,9	10,3	10,02	6,1	4,2	3,2	3	2,3	4,3	4,0	2,8	2,4	0,05	1,37
Generali PF	10,3	10,61	14,6	11,4	5,3	3,6	4,6	4,1	3	3,0	3,81	3,74	4,1	2,00	2,4
ING penzijní fond	12,8	12,1	11	9,34	6	4,4	4,8	4	4	2,5	4,2	3,6	2,5	0,04	0,1
PF České pojišťovny	10,3	9,2	9,6	9,72	6,6	4,5	3,8	3,2	3,1	3,5	3,8	3,3	2,4	0,20	1,2
PF České spořitelny	4	8,1	9,05	8,33	4,4	4,2	3,8	3,5	2,64	3,74	4,03	3,04	3,1	0,40	1,28
PF Komerční banky	9,44	8,36	9,1	9,5	7,2	4,89	4,4	4,63	3,4	3,5	4,0	3,0	2,3	0,58	0,24

Zdroj: Asociace penzijních fondů ČR: Zhodnocení prostředků účastníků, <http://www.apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/zhodnoceni-prostredku-ucastniku-pp-rok-1995-az-2009.html>

Zhodnocení prostředků účastníků penzijního připojištění v jednotlivých penzijních fondech v % (r. 2010)

Název penzijního fondu	2010
AEGON Penzijní fond, a.s.	2,11
Allianz penzijní fond, a.s.	3,0
AXA penzijní fond, a.s.	1,47
ČSOB Penzijní fond Progres, a.s.	1,03
ČSOB Penzijní fond Stabilita, a.s.	1,49
Generali penzijní fond, a.s.	2,1
ING Penzijní fond, a.s.	2,1
Penzijní fond České pojišťovny, a.s.	2,0
Penzijní fond České spořitelny, a.s.	2,34
Penzijní fond Komerční banky, a.s.	2,23

Zdroj: Asociace penzijních fondů ČR: Zhodnocení prostředků účastníků, <http://www.apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/zhodnoceni-prostredku-ucastniku.html>

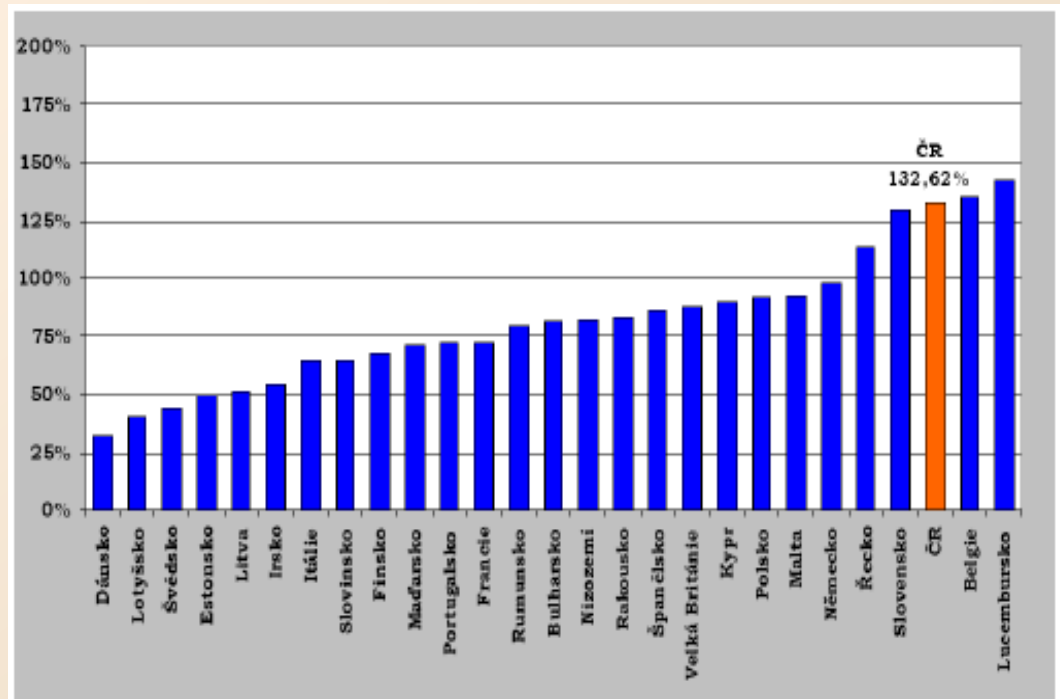

Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění v České republice k 31. 12. 2010

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Penzijní připojištění ¹⁾	Počet	2 372 117	2 534 436	2 621 881	2 739 556	2 963 730	3 279 727	3 593 645	3 936 357	4 207 236	4 394 522	4 527 774
	Přírůstek (%)		6,8	3,5	4,5	8,2	10,7	9,6	9,5	6,9	4,5	3,0
Nová penzijní připojištění	Počet	595 3 96	407 797	347 428	372 060	435 705	544 289	558 629	586 310	590 490	524 867	495 5 16
	Přírůstek (%)		-31,5	-14,8	7,1	17,1	24,9	2,6	5,0	0,7	-11,1	-5,6
Penzijní připojištění s vedenými příspěvky zaměstnavatele ²⁾	Počet	416 4 21	567 745	650 209	727 992	801 627	927 930	1 028 850	1 129 618	1 222 639	1 261 525	1 284 736
	Přírůstek (%)		36,3	14,5	12,0	10,1	15,8	10,9	9,8	8,2	3,2	1,8
Státní příspěvky poukázané za příslušné období	Objem (mld. Kč)	2,470	2,658	2,770	2,930	3,222	3,683	4,162	4,651	5,088	5,347	5,510
	Přírůstek (%)		7,6	4,2	5,8	10,0	14,3	13,0	11,7	9,4	5,1	3,1
Příspěvky účastníků ³⁾	Objem (mld. Kč)	9,084	10,04 0	10,95 7	11,77 0	13,14 6	15,33 5	17,60 7	20,21 1	21,88 7	22,95 5	23,21 8
	Přírůstek (%)		10,5	9,1	7,4	11,7	16,7	14,8	14,8	8,3	4,9	1,1
Průměrný měsíční státní příspěvek	Objem (Kč)	88,98	90,24	89,83	96,02	97,73	98,65	102,1 9	103,8 5	104,8 7	105,1 8	105,0 0
	Přírůstek (%)		1,4	-0,5	6,9	1,8	0,9	3,6	1,6	1,0	0,3	-0,2
Průměrný měsíční příspěvek účastníka	Objem (Kč)	326,1 7	340,2 7	354,0 2	383,6 9	396,8 4	407,9 0	430,7 5	449,6 7	450,5 3	443,9 1	439,5 5
	Přírůstek (%)		4,3	4,0	8,4	3,4	2,8	5,6	4,4	0,2	-1,5	-1,0

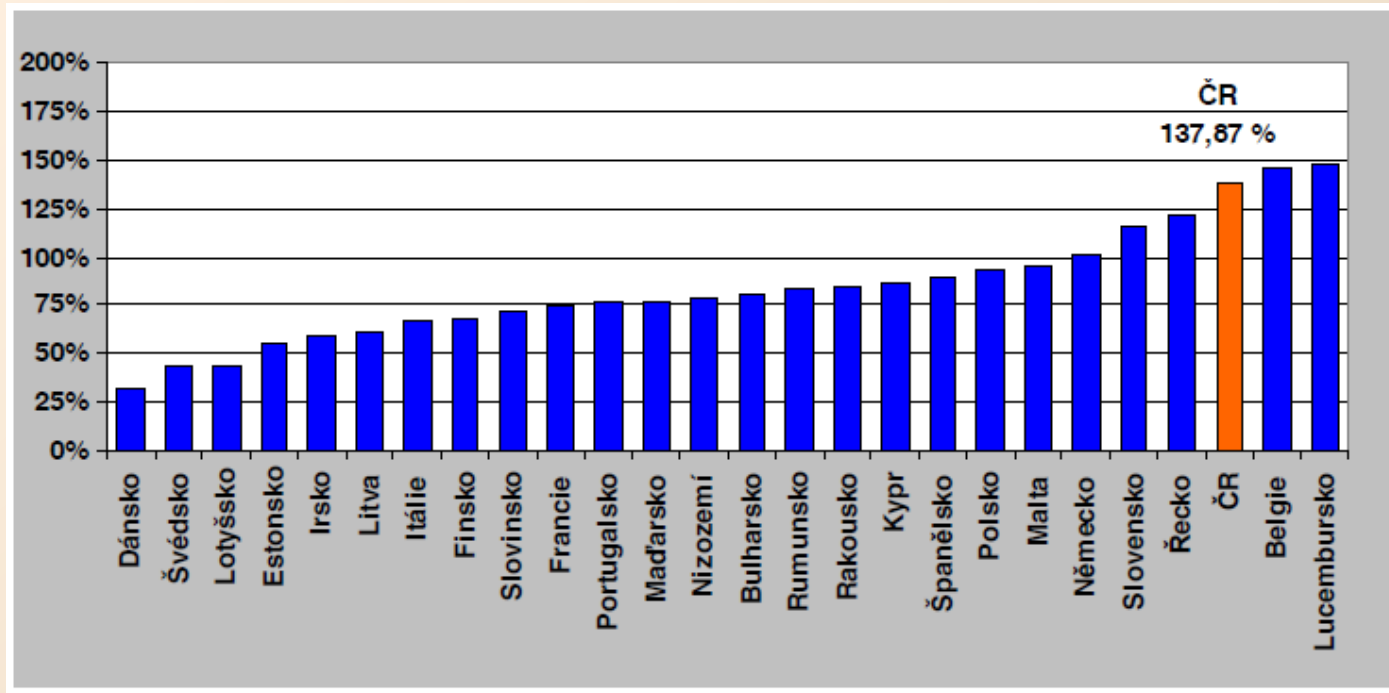
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění v České republice – k 31. 12. 2010, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_penzijnihopr_pripojistenih_60579.html

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2008

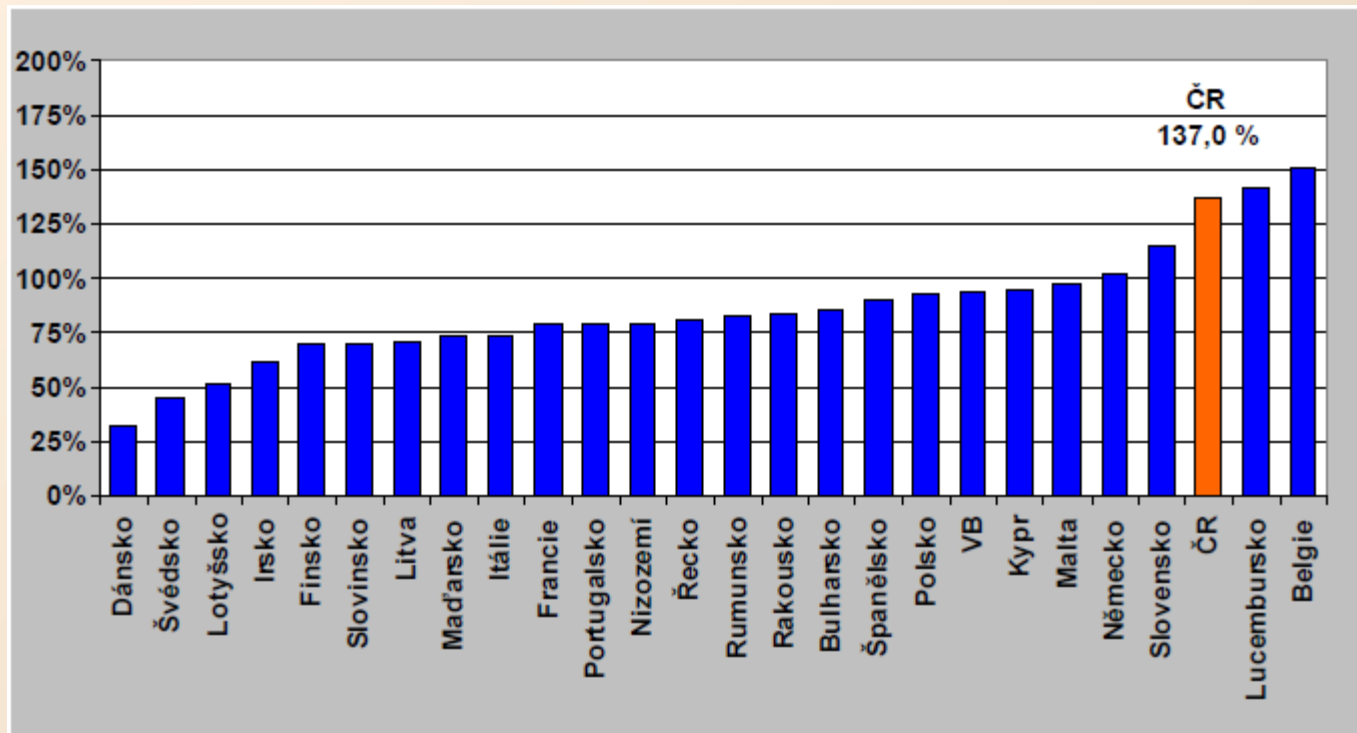
Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 12,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2009

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 11,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Poměr bankovních klientských depozit ke klientským úvěrům ke konci roku 2010

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 11,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2007 - 2008

k 31.12. sektor ²¹	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2007	2008	změna	změna (%)	2007	2008	změna	změna (%)
Nefinanční podniky	485,9	465,9	-20,1	-4,13	616,6	692,2	75,6	12,25
Domácnosti	1 231,1	1 373,8	142,8	11,60	707,0	850,7	143,6	20,32
Vládní instituce	207,8	287,0	79,2	38,12	51,4	48,1	-3,3	-6,40
Finanční instituce	110,3	97,0	-13,3	-12,05	128,5	130,4	1,9	1,46
Ostatní²²	74,7	77,3	2,6	3,47	50,2	62,5	12,4	24,69
celkem	2 109,8	2 301,0	191,2	9,06	1 553,7	1 783,9	230,2	14,81

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008, str. 14, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Vytah_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2008 - 2009

K 31.12. sektor ¹⁷	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2008	2009	změna	změna (%)	2008	2009	změna	změna (%)
Nefinanční podniky	466,0	493,0	27,0	5,79	692,2	636,1	-56,1	-8,11
Domácnosti	1 373,8	1 484,2	110,3	8,03	850,7	939,5	88,9	10,45
Vládní instituce	287,0	298,0	11,0	3,84	48,1	59,9	11,8	24,57
Finanční instituce	97,0	106,2	9,2	9,46	130,4	111,8	-18,5	-14,21
Ostatní	77,3	76,2	-1,1	-1,45	62,5	72,7	10,2	16,30
Celkem	2 301,0	2 457,5	156,5	6,80	1 783,9	1 820,1	36,2	2,03

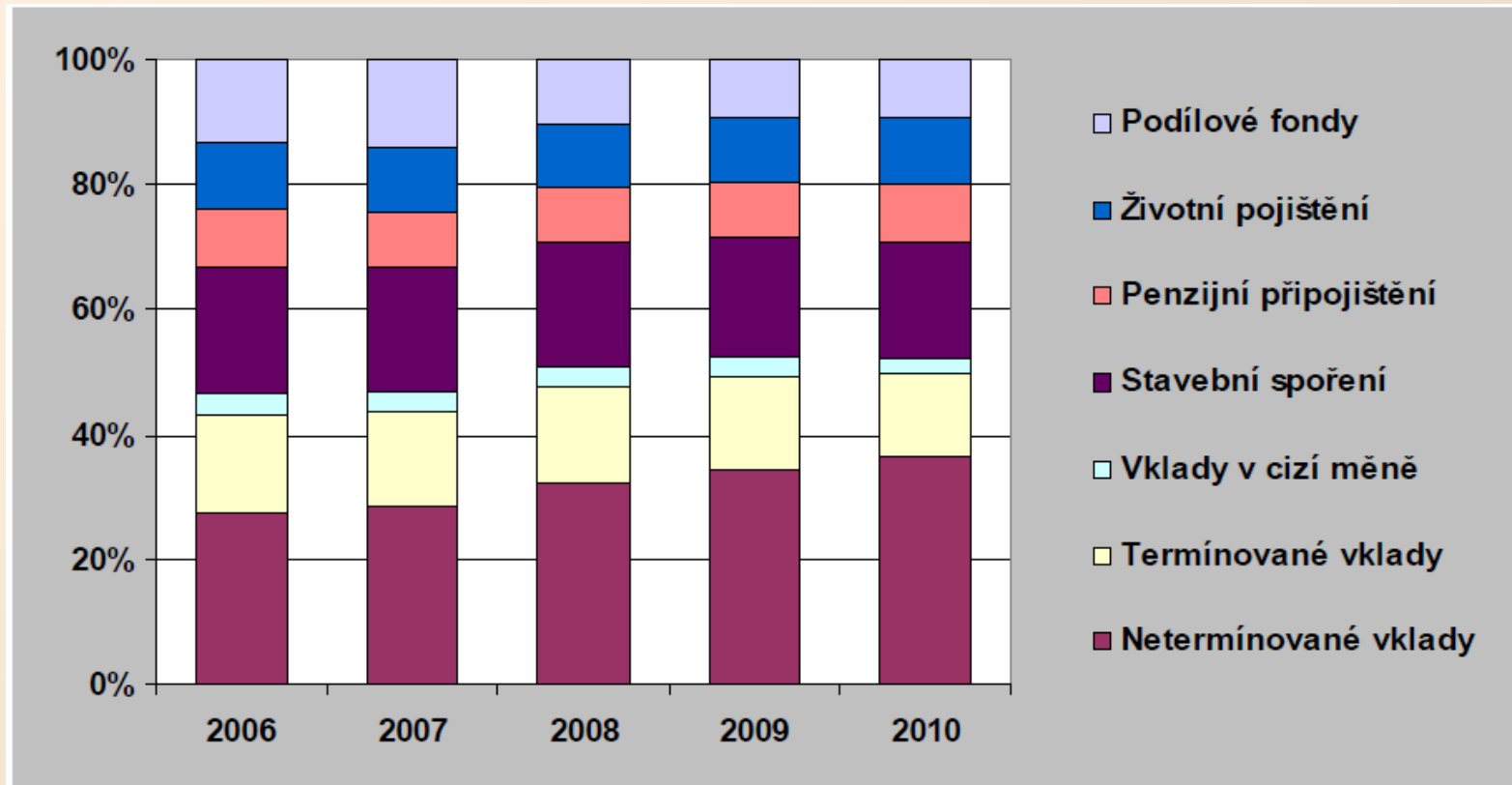
Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009, str. 12,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf

Rozdělení korunových vkladů a úvěrů u bank dle sektorového hlediska – 2009 - 2010

K 31. 12. sektor ¹¹	Vklady u bank (mld. Kč)				Příjemci úvěrů (mld. Kč)			
	2009	2010	změna	změna (%)	2009	2010	změna	změna (%)
Nefinanční podniky (vč. ostatních institucí)	610,7	632,9	22,2	3,64	782,2	779,7	-2,5	-0,32
Finanční instituce ¹²	118,0	116,6	-1,4	-1,22	129,8	118,4	-11,4	-8,77
Vládní instituce	306,4	284,6	-21,7	-7,09	66,2	64,9	-1,4	-2,04
Domácnosti celkem	1 551,3	1 641,6	90,4	5,83	940,5	1 028,2	87,7	9,32
Neziskové instituce	37,7	23,2	-14,5	-38,40	34,3	15,9	-18,3	-53,52
Nerezidenti	74,2	89,1	14,9	20,14	149,1	167,6	18,5	12,44
Celkem	2 698,2	2 788,1	89,9	3,33	2 102,1	2 174,8	72,7	3,46

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010, str. 13,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf

Vývoj struktury úspor obyvatelstva v ČR

Zdroj: Ministerstvo financí ČR: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2010,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FT_Rocni_Zprava_o_vyvoji_FT_v_2010.pdf

Úspory občanů z čistého příjmu (2008)

Země	Míra spoření (v %)
Francie	12,0
Německo	10,6
Norsko	10,1
Rakousko	9,7
Švýcarsko	9,1
Itálie	8,8
Mexiko	8,8
Švédsko	8,7
Belgie	7,6
Nizozemí	7,0
Portugalsko	4,0
Korea	3,9
Japonsko	3,2
Španělsko	3,1
Finsko	2,4
Polsko	2,4
Kanada	1,2
Slovensko	1,2
Dánsko	1,1
Česko	0,6
USA	0,5

* Poznámka: od celkové výše úspor jsou odečteny úvěry

Zdroj: Gola, P.: Úspory na účtu jsou pořád „in“, <http://www.finexpert.cz/Zajimavosti/ Uspory-na-uctu-jsou-porad-in/sc-35-sr-1-a21969/default.aspx>; upraveno autorkou

Literatura

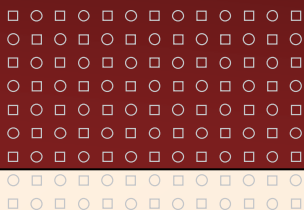
- MÁLEK, Petr; OŠKRDALOVÁ, Gabriela; VALOUCH, Petr. *Osobní finance*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2010. 203 s. ISBN 9788021051577. kapitola 4.
- Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2008. http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2008_Rocni_zprava_o_FT_pdf.pdf.
- Ministerstvo financí České republiky: Zpráva o vývoji finančního trhu v roce 2009. http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Zprava_o_vyvoji_FT_v_roce_2009_pdf.pdf.
- Gola, P.: Úspory na účtu jsou pořád „in“. *FinExpert.cz* [on-line]. [cit. 28. června 2009]. Dostupné na WWW: <<http://www.finexpert.cz/Zajimavosti/Uspory-na-uctu-jsou-porad-in/sc-35-sr-1-a-21969/default.aspx>>.
- Česká národní banka. Spoření a investování, http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/

- Česká národní banka. Spořicí účty a termínované vklady,
http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/sporici_ucty_termi novane_vklady.html
- Česká národní banka. Penzijní připojištění,
http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/pojisteni/pojisteni _penzijni.html
- Česká národní banka. Stavební spoření,
http://www.cnbprovsechny.cnb.cz/cs/osobni_finance/investice/stavebni_sporeni.h tml
- Česká národní banka. Fixing úrokových sazeb na mezibankovním trhu depozit - PRIBOR, http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/penezni_trh/pribor/denni.jsp

- BusinessInfo.cz. Česká národní banka. Oprávnění osob k poskytování služeb na finančním trhu, <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi-investovani/opravneni-osob-k-poskytovani-sluzeb-na/1000464/11567/#regulace>
- Fond pojištění vkladů. <http://www.fpv.cz/cs/>
- Fond pojištění vkladů. Co je pojištěno, <http://www.fpv.cz/cs/co-je-pojisteno.html>
- Fond pojištění vkladů. Kde je pojištěno, <http://www.fpv.cz/cs/kde-je-pojisteno.html>
- Fond pojištění vkladů. Kdo je pojištěn, <http://www.fpv.cz/cs/kdo-je-pojisten.html>
- Fond pojištění vkladů. Kolik je pojištěno, <http://www.fpv.cz/cs/kolik-je-pojisteno.html>

- BusinessCenter.cz. PRIBOR, <http://business.center.cz/business/pojmy/p981-PRIBOR.aspx>
- BusinessCenter.cz. PRIBID, <http://business.center.cz/business/pojmy/p1211-PRIBID.aspx>
- Asociace českých stavebních spořitel. Legislativa, <http://www.acss.cz/cz/prakticke/legislativa/>
- Asociace českých stavebních spořitel. Státní podpora, <http://www.acss.cz/cz/prakticke/slovník-pojmu/statni-podpora/>
- Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, v platném znění
- Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, v platném znění
- Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, v platném znění
- Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, v platném znění

- Ministerstvo financí ČR: Stavební spořitelny v ČR,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_stavebni_sporitelny.html
- Asociace českých stavebních spořitelen: Grafy stavebního spoření,
<http://acss.cz/cz/novinari-a-odbornici/grafy-stavebniho-sporeni/>
- Ministerstvo financí ČR: Základní ukazatele vývoje stavebního spoření v České republice – ke dni 31.12.2011,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_vyvoje_st_sporeni_68311.html
- Ministerstvo financí ČR: Přehled penzijních fondů povolených Ministerstvem financí,
http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/pp_p_fondy_23338.html
- Asociace penzijních fondů ČR: Co je penzijní připojištění?, <http://www.apfcr.cz/cs/co-je-penzijni-pojisteni/>
- Asociace penzijních fondů ČR: Zhodnocení prostředků účastníků,
<http://www.apfcr.cz/cs/vybrane-ekonomicke-ukazatele/zhodnoceni-prostredku-ucastniku-pp-rok-1995-az-2009.html>

- Ministerstvo financí ČR: Základní ukazatele vývoje penzijního připojištění v České republice – k 31. 12. 2010, http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ft_ukazatele_penzijniho_pripojistení_60579.html

